

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet	Magyar Néprajz és Antropológia Intézet
1.4 Szakterület	Kultúratudományok
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Néprajz

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	LLD2121 Vallásantropológia						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Peti Lehel II. fokozatú tudományos kutató						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Peti Lehel II. fokozatú tudományos kutató						
2.4 Tanulmányi év	II	2.5 Félév	2	2.6 Értékelés módja	Vizsga (V/E)	2.7 Tantárgy típusa	Sz (szak-) Kö (kötelező)

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					35
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					35
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					20
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					0
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	94				
3.8 A félév össz-óraszám	150				
3.9 Kreditszám	6				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• -
4.2 Kompetenciabeli	• -

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• infrastruktúra (terem, tábla, laptop, vetítő)
5.2 A szeminárium lebonyolításának feltételei	• jelenlét (a szemináriumokon való aktív részvétel) • infrastruktúra (terem, tábla, laptop, vetítő)

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<p>C2.1: különböző kulturális tények és jelenségek elemzéséhez szükséges alapfogalmak, elméletek és módszerek ismerete és alkalmazása</p> <p>C2.2: kulturális tények leírása és értelmezése többszemponú kontextualizáción keresztül</p> <p>C2.3: szakspecifikus fogalmak és módszerek interdiszciplináris keretben való értelmezése</p> <p>C2.4: kulturális tények elemzésében érvényesíthető szempontok előnyeinek és hátrányainak felmérése megfelelő kritériumok alkalmazásával</p> <p>C3.1: a szaktudás átadásában (ti. annak ismertetésére, kifejtésére) legalkalmasabbnak vélt eljárások felismerése, valamint alkalmazásuk sajátosságainak és következményeinek tudatosítása</p> <p>C4.1: a néprajzi alapfogalmak, módszerek és elméletek (be)azonosítása, illetve meghatározása</p> <p>C4.2: a néprajzi irányzatok és módszerek fontosságának felismerése, sajátosságainak beazonosítása a kultúrakutatás tudománytörténeti kontextusában</p>
----------------------	---

Transzverzális kompetenciák	<p>CT1: A szakmai feladatok kijelölt határidőn belüli hatékony és felelősségteljes teljesítése/megvalósítása a tudományos tevékenység etikai elveinek tiszteletben tartásával és a szakszerű hivatkozás szabályainak szigorú alkalmazásával (gyakorlati jellegű tevékenységek során a magyar népi kultúra különböző területein fellelhető, gyűjthető és értelmezhető jelenségek áttekintése; lehetséges kutatási témák körvonalazása és módszertani megközelíthetőségének megvitatása).</p> <p>CT2: csoporton belüli, illetve személyközi (interperszonális) kommunikációs készségek fejlesztése és a csoportmunka keretében felvállalható szerepek kialakítása</p>
-----------------------------	---

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> A vallásantropológia alapvető fogalomkészletének, kutatási területeinek, elméleti apparátusának és diskurzusainak megismertetése. Célja a vallásról való reflexív gondolkodás elősegítése az antropológia és vallási néprajz módszertani és elméleti hagyományainak keretében. A szemináriumok célja, hogy a hallgatók betekintést nyerjenek az új vallásos jelenségek társadalomtudományokban való vizsgálatának elméleti és módszertani jellemzőibe, kritériumaiba, megismerkedjenek a vallás és modernitás kapcsolatának társadalmi és individuális meghatározottságával, valamint rálátást nyerjenek a hitélet és etnicitás összefüggésére.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> a szakterminológia és a különböző elméletek, irányzatok ismertetése, a rájuk vonatkozó tudnivalók elsajátíttatása a vallásetnológia történetének, elméleteinek és módszertani irányzatainak áttekintése, valamint a metodológiai alkalmazhatóság szemléltetése a gyakorlati jellegű tevékenységek során a népi vallásosság különböző területein fellelhető (gyűjthető, értelmezhető) jelenségek néprajzi leírása lehetséges kutatási témák felismertetése, beazonosítása és módszertani megközelíthetőségének megvitatása egy terepmunka megtervezése és lebonyolítása; az elemzés dolgozat formájában való finalizálása

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. téma Valláskutatás és antropológia. Definíciók, kulcsfogalmak, kutatási területek és csomópontok Kulcsfogalmak: vallás, hit, kétely, mítosz, rítus, szimbólum.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat , illetve szemléltetés	
2. téma Hivatalos és népi vallásosság viszonya (Peter Burke, William Christian, Charles Stewart) Kulcsfogalmak: kis és nagyhagyomány, helyi vallás, gyakorlatban megvalósult vallás, a vallás „előírt” formája, elit vallásosság, szinkretizmus.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat , illetve szemléltetés	
3. téma A magyar vallásetnológia kibontakozása – Irányzatok, intézmények, kutatók (Róheim Géza, Karácsony Sándor, Lükő Gábor, Marót Károly) Kulcsfogalmak: pszichoanalízis és vallási irányzatok (Sigmund Freud), rítus- és szimbólumkutatás.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat , illetve szemléltetés	
4. téma Samanizmuskutatások és a romantika továbbélése (Diószegi Vilmos). A magyar népi vallásosság középkori előzményei – Bálint Sándor tudományszemlélete Kulcsfogalmak: táltos, regölés, nemzeti identitástudat építés, rekonstrukció, a „néplélek” jellemzői, survival-jelenségek, egyéniségkutatás.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat , illetve szemléltetés	
5. téma Boszorkányság, megszállottság, samanizmus, millenarisztikus mozgalmak és cargo kultuszok Kulcsfogalmak: krízis, rontás, mágia, deviancia, millenarizmus.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat , illetve szemléltetés	
6. téma A transzcendens kommunikáció technikái Kulcsfogalmak: látomás, álom, révülés, glosszológia, ASC-élmények.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat , illetve	

	szemléltetés	
7. téma A tér és az idő szakralizációja Kulcsfogalmak: búcsújárás, kegyhely, ünnep, átmeneti rítusok (Arnold van Gennep).	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
8. téma Vallási specialisták. Vallás és gyógyítás Kulcsfogalmak: szentemberek, látó, jós, próféta, sámán, gyógyító, pap, kulturális terápia, exorcizmus, alternatív medicina, áldozati rítus.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
9. téma Új vallási mozgalmak és szekták Kulcsfogalmak: a megtérés mint vallási tapasztalat és mint társadalmi gyakorlat, vallási konverzió.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
10. téma Neopogány kultuszok és újboszorkányság Kulcsfogalmak: szinkretikus hiedelemrendszerek és kultuszok, remitológizálás, okkultizmus, New Age, áltudomány.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
11. téma Vallás és társadalmi változások (Max Weber). A vallás mint társadalmi jelenség (Emile Durkheim) Kulcsfogalmak: protestantizmus, kapitalizmus, karizma, szent és profán, a vallás társadalmi gyökerei.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
12. téma A vallás fenomenológiai értelmezése (Mircea Eliade, Rudolf Otto) Kulcsfogalmak: a szent mint ontológiai jelenség, numinózus, archetípus.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
13. téma Az interpretív és szimbolikus antropológiai értelmezés: a vallás mint jelentések (Clifford Geertz) és mint szimbólumok rendszere (Victor Turner) Kulcsfogalmak: szimbólum és jelentésrendszerek, struktúra, liminalitás, communitas, rituális folyamat, performansz.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
14. téma Kognitív irányok a vallásantropológiában (Harvey Whitehouse) Kulcsfogalmak: a vallási formák elmélete, imagisztikus és doktrinális vallásosság.	frontális előadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés	
Könyvészet Vizsgaköteles könyvészet: Bálint Sándor: <i>Népünk ünnepei. Az egyházi év néprajza</i> . Budapest, 1938.. Bálint Sándor: A magyar vallásos népelet kutatása. In: <i>Vallási néprajz</i> III. Budapest, 1987. 8–66. Bálint Sándor 1991: <i>Egy magyar szentember</i> . Orosz István <i>önéletrajza</i> , Szolnok Boyer, Paul – Nissenbaum, Stephen: <i>Boszorkányok Salemben</i> . Osiris Kiadó, Budapest, 2002. 45–73. Cohn, Norman: <i>Európa démonjai. A boszorkányüldözés története</i> . Corvina, Budapest, 1993. Diószegi Vilmos: <i>A sámánhit emlékei a magyar népi műveltségben</i> . Budapest, 1959/1998. Frida Balázs: A vallás és a szupernaturális. Valláskutatás és antropológia: meghatározások és alapfogalmak. <i>Világosság</i> , 2005/7–8., 195–214. Geertz, Clifford: A vallás mint kulturális rendszer. In: <i>Az értelmezés hatalma. Antropológiai írások</i> . Osiris Kiadó, Budapest, 2001. 72–118. Hamilton, Malcolm B.: Szekták, kultuszok, mozgalmak. In: <i>Vallás, ember, társadalom</i> . AduPrint, Budapest, 1998. 236–264. Hesz, Ágnes: Néphit vagy helyi vallás: lélek- és túlvilág-képzetek Hidegségen. In: Pócs Éva (szerk.): <i>Vannak csodák, csak észre kell venni. Helyi vallás, néphit és vallásos folklór Gyimesben</i> 1. L' Harmattan, PTE Néprajz-Kulturális Antropológia Tanszék, Budapest, 2008. 15–75. Kardos László – Szigeti Jenő: <i>Boldog emberek közössége. A magyarországi nazarénusok</i> . Budapest, Magvető Kiadó, 1988. Kardos László: <i>Egyház és vallásos élet egy mai faluban</i> (Bakonycsérnye – 1965). Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1969. Kiss László 2002: Az „ezeréves birodalom”. A millenarista eszme állandósága és változása a népi szektákban és mozgalmakban. <i>Szofi</i> , 2002, VI, 1–2, 120–130. Kertész Ágnes–Takács András: Új-táltosság Magyarországon az ezredfordulón. <i>Rubicon</i> , 7., 2005. 62–64. Kis-Halas Judit: A wiccától a cyberboszorkányig: Újboszorkány kultuszok a 20. században. <i>Rubicon</i> . 16. évf. 7. sz., 2005. 56–61. Levi, Giovanni: <i>Egy falusi ördögűző és a hatalom</i> . Osiris Kiadó, Budapest, 2001. 19–52. Peter Burke: <i>Népi kultúra a kora újkor Európában</i> . Budapest, 1991. Gagyí József: „Az egy szent testület...” A kalugerek társadalmi szerepe egy székelyföldi faluban. In: Pócs Éva (szerk.): <i>Démonok, látók, szentek. Vallásetnológiai fogalmak tudományközi megközelítésben</i> . (Tanulmányok a transzcendensről VI.), Balassi Kiadó, Budapest, 2008. 380–394.		

Pócs Éva: Démoni megszállottság és ördögűzés középkelet-európai népi hiedelemrendszerekben. In: Pócs Éva (szerk.): *Demonológia és boszorkányság Európában*. L'Harmattan – PTE Néprajz Tanszék, Budapest, 2001, 137–198.

Pócs Éva: *Samanizmus és a magyar ősvallás*. [konferenciaelőadás, kézirat] A konferencia címe: *Magyar őstörténet. Tudomány és hagyományörzés*. Szervező: Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpontjának Magyar Őstörténeti Témacsoport. Időpont: 2013. április 17–18. Elérhetőség: http://www.btk.mta.hu/images/14_P%C3%B3cs_%C3%89va.pdf

Szilárdi Réka–Szilágyi Tamás: *Istenek ébredése. Az újpogányság vallástudományi vizsgálata*. JatePress Kiadó Szeged, 2007.

Tánczos Vilmos: Egyház, vallás – népi kultúra. *Korunk* 1993/8. 9–22. / *Keletnek megnyílt kapuja*. Néprajzi esszék. Kolozsvár, 1996. 223–251.)

Tánczos Vilmos: Búcsú Csíksomlyón. Egy rituális dráma katarzisa. In: *Keletnek megnyílt kapuja. Néprajzi esszék*. Pro-Print Könyvkiadó, Csíkszereda, 2000. 39–50.

Tüskés Gábor: A népi vallásosság kutatása Magyarországon. In: Uő. (szerk.): *„Mert ezt Isten hagyta...”* Budapest, 1986. 18–62.

Turner, Victor 1997: Liminalitás és communitas. In Zentai Violetta (szerk.): *Politikai antropológia*. Budapest: Osiris, 51–63.

Ajánlott könyvészet:

Lamberg, Michael (ed.): *A Reader in the Anthropology of Religion*. Blackwell Publishing, Oxford, 2002.

Malejfit, Annemarie de Waal: *Religion and Culture. An Introduction to Anthropology of Religion*. Waveland Press, Inc, Long Grove, Illinois, 1968.

Voigt Vilmos: *A vallási élmény története*. Timp Kiadó, Budapest, 2004.

Winzler, Robert L.: *Anthropology and Religion. What We Know, Think, and Question*. Altamira Press, Lanham-New York-Toronto-Plymouth, UK, 2012.

8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. téma A szemináriumi témák megbeszélése, feladatok kijelölése	interpretatív magyarázat	segédeszköz: sokszorosított tervezet
2. téma Karizmatikus vallási mozgalmak Kulcsfogalmak: karizmatikus mozgalom, transz, vallás és szocializáció, előítélet, manipuláció, vallás és nyelv.	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
3. téma Új vallási közösségek Kulcsfogalmak: megtérés, vallási közösség, nemi szerepek és vallásosság, vallás és normarendszer.	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
4. téma A vallási megtérés szakaszai Kulcsfogalmak: a megtérés fázisai: kontextus (context), krízis (crisis), keresés (quest), találkozás (encounter), az interakció (interaction), az elköteleződés (commitment), következmény (consequences) (L. R. Rambo – Ch. E. Farhadian fogalmai)	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
5. téma A szekta típusú vallási közösség működésének értelmezése Kulcsfogalmak: elkülönülés, társadalmi kontroll, vallás és gyűlölet, vallás és identitás.	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
6. téma Kutatásmódszertan	A szemináriumi dolgozat alapját képező kutatási témák megbeszélése, jóváhagyása, módszertan megbeszélése, felhasználható bibliográfia kiosztása stb.	
7. téma A pünkösdizmus szerepe roma közösségekben Kulcsfogalmak: megtérés, stigmatizáció, roma aktivizmus, pünkösd mozgalom.	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
8. téma Vallás és gyógyítás, a halál kulturális kezelése Kulcsfogalmak: performansz, gyógyítás- és halálkonceptiók posztmodern kontextusban.	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
9. téma	kiselőadás	

A halottakkal való kommunikáció Kulcsfogalmak: halottlátó, személyes vallásosság, hit és szkepticizmus.	leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
10. téma A búcsújárások rítusrendszere. Vallási élmény és etnicitás a Csíksomlyói búcsúban Kulcsfogalmak: a vallási élmény összetevői (katarzis, ritualizált jelleg, a búcsú eszmei értékeivel való azonosulás, transzformáció, a hétköznapiakból való kilépés, átlényegülés, artisztikus élmény – T. V. alapján), Mária tisztelet, vallás és etnicitás, vallás és kulturális örökség kapcsolata.	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
11. téma A vallási mozgalmak típusai. millenarisztikus mozgalmak és cargo kultuszok Kulcsfogalmak: millenarizmus, vallási mozgalom, cargo kultusz, revitalista, nativista, szinkretikus, eszkatologikus mozgalmak.	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
12. téma Démoni megszállottság, exorcizmus, vámpírizmus Kulcsfogalmak: démoni megszállottság, glosszológia, proteszt megszállottság.	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
13. téma Boszorkányság, boszorkányüldözés Kulcsfogalmak: a vádaskodás kontextusai, konfliktusok, boszorkányszombat, boszorkányság és jogrendszer, rontás, történeti és modern boszorkányság.	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	
14. téma Szinkretikus hiedelemrendszerek és kultuszok: újboszorkányság, neopogányság, alternatív spiritualitás	kiselőadás leíró, értelmező és okfeltáró magyarázat, illetve szemléltetés és megbeszélés	

Könyvészet

Ajánlott szakirodalom:

Barker, Eileen: *New Religious Movements: A Practical Introduction*. HMSO, London, UK, 1992.

Bárh Dániel: Demonológia és katolikus felvilágosodás a 18. századi Magyarországon. In: Klaniczay Gábor-Pócs Éva (szerk.): *Boszorkányok, varázslók és démonok Közép-Kelet-Európában*, Balassi Kiadó, Budapest, 2014. 85–107.

Bieselee, Megan–Davis–Floyd, Robbie: Dying as Medical Performance: The Oncologist as Charon. In: Laderman, Carol–Roseman, Marina (szerk.): *The Performance of Healing*. Routledge, New York, London, 1996. 291–322.

Farkas Judit: „Krisna egyik kertje”. Hit-orientált életmód és környezet-átalakítás Somogyvámoson In: Andrásfalvy Bertalan (szerk.): *Antropogén ökológiai változások a Kárpát-medencében*. Budapest, L'Harmattan. 2009. 331–346.

Fosztó László: A megtérés kommunikációja: gondolatok a vallási változásról pünkösdiizmusra tért romák kapcsán. *Erdélyi Társadalom*, 5. évf., 1. sz., 2007. 23–48.

Gagy József: A millenarisztikus-messianisztikus mozgalmak kérdése a társadalomtudományokban. *Erdélyi Társadalom*, 5. évfolyam, 1. szám, 2007.

Gay y Blasco, Paloma: Cigány/roma diaszpóra. Egy összehasonlító perspektíva. *Regio*. 4. sz., 2008. 25–49.

Kiss Dénes: A CE szövetség és a református egyház. *Erdélyi Társadalom*, 1/2., 2003. 55–66.

Kiss László: Az „ezeréves birodalom”. A millenarista eszme állandósága és változása a népi szektákban és mozgalmakban. *Szofi*. 2002/VI., 1–2. sz., 120–130.

Klaniczay Gábor: A boszorkányvadás mozgatórugói. Gondolatok az első kolozsvári boszorkányperek kapcsán. *Korunk*, 16/5, 2005, 27–38.

Mézes Ádám: Visum repertum – Georg Tallar és az 1753-as vámpírvadászat. In: Klaniczay Gábor-Pócs Éva (szerk.): *Boszorkányok, varázslók és démonok Közép-Kelet-Európában*, Balassi Kiadó, Budapest, 2014. 109–154.

Mohay Tamás: *A csíksomlyói pünkösdi búcsújárás. Történet, eredet, hagyomány*. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2009. (4. fejezet)

Rambo, Lewis R. – Farhadian, Charles E.: Converting: stages of religious change. In: Lamb, Christopher–Bryant, M. Darrol (ed.): *Contemporary Practices and Controversies*. Cassell, London–New York, 1999. 23–34.

Szilárdi Réka: Posztmodern identitáskultúra a magyarországi neopogány közösségekben. *Erdélyi Társadalom*, 5. évf., 1. szám, 2007. 103–121.

Tanya M. Luhmann: *Persuasions of the Witch's Craft. Ritual Magic in Contemporary England*. Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, 1989.

Török Péter: Ki itt belép, hagyjon fel minden reménnyel? A megtérés jellemzői, a tagok toborzása és megtartása – agyomosás, tekintély és függés. In: *És (a)mikor destruktívak? Az új vallási mozgalmak szociológiája és hazai helyzete*. Semmelweis Egyetem Mentálhigiéné Intézet – Párbeszéd [Dialogus] Alapítvány – Híd Alapítvány, Budapest, 2011. 44–54.

Tóth G. Péter: A mágia dekriminalizációja és a babonaellenes küzdelem Magyarországon és Erdélyben, 1740–1848. In: Klaniczay Gábor–Pócs Éva (szerk.): *Boszorkányok, varázslók és démonok Közép-Kelet-Európában*, Balassi Kiadó, Budapest, 2014. 63–83.

Tánczos Vilmos: *Csíksomlyó a népi vallásosságban*. Nap Kiadó, Budapest, 2016. (A *Búcsú Csíksomlyón: egy rituális dráma katarzisa* című fejezet)

Valcsinova, Galina: Gyógyítók, prófétánők és szekták között: az Egyház és az ő 'más'-ai. In: *Balkáni jösnők és látók a XX. században*. Balgarszki Bestseller – A Bolgár Könyv és Poligráfia Nemzeti Múzeuma „Szt. Kliment Ohridszki” Egyetemi Könyvkiadó, Szófia, 2006. 215–279. [fordítás, kéziratban]

Dokumentumfilmek: God is American, Krisna Vrindávanban, Magyarországi Krisna-tudatú hívek, Jesus Camp, Divine Horsemen: The Living Gods of Haiti, BBC: A History of Christianity. Protestantism - The Evangelical Explosion, The Amish, A halottlátó, A csíksomlyói búcsú, Descending with Angels, Út a felsőbb világba

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- a tantárgy tartalmilag összhangban van mind az érvényben lévő hazai tanrend tanegységeivel, mind a magyar és nemzetközi felsőoktatási intézményekben oktatott (azonos vagy hasonló) tanegységekkel
- a tantárgy tartalma a nemzetközi és a magyar néprajzi szakirodalom klasszikus és kortárs kézikönyveire, forráskiadványaira és periodikáira egyaránt alapoz
- a tanegységért felelős oktatók a tudományterület szakembereként tartódnak számon (l. tudományos cím, publikációs lista, hazai és nemzetközi konferenciaszereplés)

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	<ul style="list-style-type: none"> • tárgyismeret • az előírt szakirodalom ismerete • az ismeretek önálló alkalmazása a saját választott kutatási témára • az összeállított saját adatbázis relevanciája • gyűjtés / megfigyelés módszeressége • a szövegátírás z átírás szakszerűsége • dolgozat megszerkesztésének módszeressége (jegyzetek, szakirodalom közlése) 	<ul style="list-style-type: none"> - kollokvium a kurzus és szakirodalom anyagából - önállóan elkészített, kb. 15 000 N terjedelmű dolgozat értékelése (a dolgozat értékelésének szempontjai: a témaválasztás eredetisége, az anyaggyűjtés módszeressége, a vonatkozó szakirodalom ismerete és adekvát alkalmazása, a dolgozat megszerkesztése, nyelvi stílári megfelelés) 	<p>40% (kurzus és szakirodalom)</p> <p>40% (önállóan elkészített dolgozat)</p>
10.5 Szeminárium	<ul style="list-style-type: none"> • aktív jelenlét • munkavégzés, magatartás • önállóság • együttműködés • hatékonyság 	<ul style="list-style-type: none"> - kollokvium a szemináriumi tematikából és könyvészetből - a tanár jeggyel értékeli a szemináriumi munkát 	20%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • az alapfogalmak ismerete és adekvát használata • a kötelező szakirodalomban való tájékozódás • saját vallásetnológiai terepmunka megtervezése, lebonyolítása és az ennek nyomán készült dolgozat határidőre való leadása • a vizsgára való jelentkezés előfeltétele a kijelölt feladatok elvégzése • a túl sok hiányzást felhalmozó hallgatóknak plusz feladatokat kell teljesíteniük 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de seminar	Semnătura titularului de curs practic
------------------	-------------------------------	----------------------------------	---------------------------------------

15.12.2018			
------------	---	---	--

Data avizării în departament 11.01.2019	Semnătura Directorului de Departament 	

Data avizării la Decanat	Semnătura Prodecanului responsabil	Ștampila facultății